

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 738

Tiltaltes navn: Kirsten Olsdatter

Årstall: 1655

Sted: Vardø i Finnmark

Hemningsens Baad i Kiberg. Og lagde over med hverandre nogle Dage tilforn til at hævne sig paa Jon Lauritsen, fordi hans Qvinde havde slaget Karen.

[Den 2 Juni 1654 holdtes Ting udi Kiberg. Da blev i Rette ført forommeldte Marrit Rasmus Dotter efter forrige Udlæggelse, saa og hendes egen Bekiendelse.

Og eftersom hendes Apostell Leur befalet hende, at naar hun vilde udrette noget ved hans Hielp, skulde hun sige disse Ord, da skulde hendes Udrettning være kraftig, nemlig: »Pretrum, Pratrum, Nestrum, Nostrum.» Det befandt hun var sandt og bekiendte, at hun gav sig fra Gud i Himmelen og troede paa denne hendes Apostel Leur.

Da efterdi forommeldte Marrit Rasmus Dotter nu i Dag har for Retten bekiendt, at hun haver lært Troldoms Kunster og dermed kunde omgaaes, kunde vi ei rettere kiende, end hun jo for saadanne Gierninger burde lide paa Kroppen til Ild og Baal.]

1655. Den 13 Januari holdtes Ting paa Wardøehuus udi ærlig og velagte Mand Hans Jensen Örbek, Slotsfogdens Forvalter sammestæds hans overværelse samt Laugrættesmænd. Niels Jversen tilforordnet i Sorenskriverens Stæd i den Sag

Da fremkom Anders Christensen, Sorenskriver her i Wardøe, som foregav, at eftersom hand 8:e Dage for Iuule-Aften næst forleden (desværre) her udi Vester Vogen, dog udi timelig Veijrlig, mistede tvende af sine Dreng og en Udrees Mand, som de sad og fiskede; den fjerde, deres Styrmand, med stor Nöd blev bierget, og ikke endnu veed, om hand kand blive ved Livet.

Hvilken Ulykke med Troldoms Kunster en Qvindes Person ved Navn Kirsten Ols Dotter her sammestæds nogenledes efter egen Aabenbaring samme Dag, efter nu hos værende Vidnesbyrd, skal have tilveijebragt, hvorom hun og selv tvende Gange her i Borgestuen udi 6 Laugrættesmænd og andre gott Folks Nærværelse haver gaaet til Bekiendelse udi saa Maader at have lært Troldoms Kunster af en Qvinde ved

Navn Marrit Justes nogen tiid siden, da hun tiende hende, og at hun for 3 Aar siden var med forommeldte hendes Lære-Moder og forgiorde 2:de Baader med Folk.

Belangendes Anders Christensens tvende Folk, som bleve, bekiendte hun iliigemaade at have forgiort, formedelst hun var vreed paa Drengene. Og den Mandag Morgen stoed hun her i Vester Vogen, da de udroede, i en stor (Kobbe) Lignelse og derefter fölgede ud med Baaden til den Stæd, de bleve. Da gav hun sig under Baaden og kastede den over, som de sad og fiskede. Hvorom hun nu blev tilspurgt; item om nogen var i Raad (og gierning) med hende.

Hvortil hun svarede, at det var alt for sandt, hvad hun tilforn havde bekiendt.

Derhos blev fremkaldet Knud Olsens Qvinde, Jngeborg, hvor for ommeldte Kirsten Ols Dotter havde sin Huus værelse; som ved sin Eed vondt, at samme Mandag Morgen var for ommeldte Kirsten (ofte) ude om Natten, men om Morgenene, der hun vognede, sagde hun: »I Dag bliver det Skade-Vejr og bliver Folk.» Hertil svarede hun at kunde see det paa Luften. Men sidste Gang, hun blev forhört, sagde hun, at vor Herre havde sagt hende det.

Oluf, Anders Christensens Dreng, vond(e) med sin Eed, at samme Morgen, som de andre Sal. Dreng bleve, kom Kirsten ind efter ham af Overdörren. Da kom Laurids, som var skindklædt, imod dem og sagde: »Du est en Heppen Menneske at möde om Morgenene.» Da sagde hun: »Du skal selv blive heppende i denne Dag.» Men imidlertid vendte Sal. Peiter need i Kiökkenet.

Kirsten Christens Dotter og fleere vandt, at Tirsdags Morgen efter Folkene var bleven, kom Kirsten Ols Dotter indtil Peder Christensens og sagde om Anders Christensens Folk, som var bleven: »Gud glæde somme af Drengenes Siæle! Men Anders Clausen döde uskyldig.»

Kirsten Ols Dotter blev foreholdt imod forommeldte Vidnesbyrd at erklære sig, men taug stille og kunde indtet svare dertil, videre end för er meldt.

Efter forberört Lejlighed samt egen Bekiendelse og Vidnesbyrd er hun tilfunden at straffes paa Livet til Ild og Baal.